

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu hetilap.

Megjelenik minden vasárnapon.

(Egyes száma ára 10 kr.)

Kiadó-tulajdonosok: Lukács Ödön és Vitéz Mihály.

Előfizetési árak:

Évi előfizetés... 2 Ft.
Fél évi... 1 Ft.
Negyed évi... 50c.

Szerkesztői, írók és kiadói díjak...
Minden fizetőhöz közzétesszük a helybéli rel. felkérést is.

Béremintésem levélben csak leírni közzétesszük, ha a kiadónak nem adták vissza.

Kiadó-hivatal.
Minden fizetési kérelmetek egy előfizetésre, vagy három havi előfizetésre, Vitéz Mihály postaközvetítőhöz Reményi utca (helyben) intézendők.

Hirdetési díjak:

Minden 4 hasznos példányt egyeztetési díjtól 5 kr., többletétől 4 kr.

Törzslétszámú hirdetések többletétől keltatás, kedvezőbb feltételek alatt eszaktalós.

Minden egyes hirdetés után kincstár-illeték 30 kr.

A nyilatkozatban minden három hasznos példányt 20 kr.

Az előfizetők, a hirdetőket meg-
szabásánál, 20%-nyi kedvezmény-
ben részesülnek.

Érvelvona a földmivelő s iparos osztály-
nak legnagyobb szüksége.

II.

Legközelebbi vezércikkünkben megfelleltünk e kérdésre, felhíván polgártársaink figyelmét oly nemű egyesületek alkotására, melyek az anyagi és szellemi jólétet egyaránt előmozdítani hivatva lennének.

Most, úgy hiszszük, nem leend felesleges elmondanunk a főbb eszméket, melyek utatmutatás szerint ez egyesületnek alakulnia kellene.

Első volna ezek közül a polgári jellemek építése! Korunkban az igaz jellemek sora nagyon megritkult, a coruptio a polgári osztályba is befészkelte magát. Adott szót, becsület feloldoztatnak itt is olesó és súly tekinteteknek. Az önzés báványza itt is remítő hódításokat tett. — Szilárd bástyát ennek ellenébe csak is a jobbák egyesülete feszíthetne, hol a kölcsönös egymásbarátság megtérítene a tévedézt és támogató kezét nyújtana az ingadozóknak.

Második főerdek volna: szorgalom a munkában! Mily sok munkára teremtett erőteljes kez végi hanyagul kötelességét, a restség vagy egyéb idősvesztető kedvtelések, hány embert tesznek semmivé azok közül, kik több szorgalommal, nagyobb kitartással függetlenséget biztosíthatnának maguknak, jólétet és boldogságot családjuknak! Erre névze az egyesületben időről időre felolvasások lemennek tartandók, feltüntetve azon ezeryni vonzó példákat, kik semmiből, helyes munkabeosztással irigylésre méltó sorsot vívtak ki maguknak.

Mínthogy pedig a munka még magában véve nem elégséges ahhoz, hogy valaki az anyagi jólétet magának biztosíthassa: természetesen következik, hogy fő gond lenne itt fordítandó: a takarékoság erényének fejlesztésére is. — Ez az, mit kevesen szoktak kellő figyelemre méltatni! Többet nem költeni a jövedelemért, sőt mindig kevesebbet, ez az egyedüli módja a vagyonosodásnak! S hogy ma oly sokan jutnak a bukkás örvényébe, azt épen a számítás nélküli életmódnak, a fényezés és divathajhászatnak köszönhetjük. Hogy valaki megtudja becsülni jövedelmét, oda nem eszékély ön megtagadás szükségeltetik. Nélöz erény ez, de csak elonban, egy pár hónap, egy fél év után azonban már mintegy magától megjön! Ha eszékélyt tesz a kereset, ha az üzlet pang, változtatni kell asztaltartásunkon, kevesebbiteni kiadásainkon még pedig ép oly mér-

tékben, mint a mily mértékben jövedelmünk apad.

Azonban okszerű munkálkodás nélkül a takarékoság sem ér semmit. A mai világban minden igen nagy előhaladásnak örvend; fejlődik az ipar és kereskedés. Mai nap már nemcsak a papnak kell folyvást tanulni, hanem az iparosnak és földmivelőnek is. Egy a korral haladó iparos, eszékélyebb erőfeszítéssel és nagyobb kényelemmel, sokkal többet produkál, mint az, ki még most is beéri apja és nagyapja tudományával és szerzősomaival. Hát a földmivelés mily egyszerűen halad előre?! Habár a nagyobb-szerű munkálkodást mellőzzük is!... A talaj ismerete, a javítási módokat stb. mind tapasztalatokkal van már napfényre hozva, melyet minden földmivelőnek ismernie kell.

Míndezek gyakorlása önfentartási kötelesség. Ezek nélkül a legidősebb országos törvények, a legbölesebb államháztartás se képes kedvező eredményt felmutatni.

Csak is ezek után, ha t. i. a pontos és lelkiismeretes kötelesség teljesítése sem adná meg a kívánt eredményt, — következnék a külső okok vizsgálata és érdemleges tanulmányozása; és ez se érhető el másképen, mint egyesület által; ahol értelmesebb és tanulabb társak találtnék fel azon módokat, miképen lehetne segíteni azon bajokon, melyek úgy a természet mostohaasága, mint az államháztartás ezeltalansága által az ipar és földmivelés ügyét megszübasztják.

Nem lenne pedig elégséges csak felismerni a bajt, hanem segíteni is kellene azon, és bárki mit mondjon, én, — kivált ha más országok példájára tekintek, — határozottan merem állítani, hogy egy ország egyetéről földműves és iparos osztályban a bajokon segíteni van elégséges erkölcsi erő, csak uszértartás és szilárd akarat legyen.

Ezek volnának a főbb eszmék és pontozatok, melyeknek utatmutatás szerint ez egyesületnek alakulnia kellene.

Csak Jenő.

KÖZÜCYEK.

A választások után.

Ismét utána van a magyar nemzet egy nagy fontosságu eszelekménynek, a követválasztásnak. A választott képviselők, a honatyák maholnap eltávoznak körünköl. Némely vidék és kertület, meg lehet, megérzi közölgvények intézésénél egy-egy tevékeny bajnok képviselővé választását; legtöbb helyt azonban marad

minden a régi kerékvágásban. Tőlünk függ, a kik itthon maradnak, ne legyen minden egészen olyan rendezetlen, mint régen volt. A képviselők teendőit, bérmenyit ígért is egyik-másik programbeszédében, megszabja majd a kormány az előbbk terjesztendő törvényjavaslatok tárgyalásával és az országosan érzett szükségek élevezetésének óhaját. Hát a miénetk itthon a provincián ki szabja meg? Az élet, a közszükség érzete, magunk. E provincialis teendők felett én is gondolkodtam egy kevéssé a választások elete óta, s ha talán kések is vele, papírra vetem nézetemet.

Fódoglunk mindenek előtt, hogy elefejtjük és feledtessük egymással, mind ott, a hol pártok voltak, hogy pár héttel előbb különböző zászlók alatt álltunk és küzdöttünk vélemény érvenyre, többségre jutattásért. A melyik párt nyert jelöltével, ne legyen elbizokodott gözelemben. A melyik vesztett, ne sopánkodjék bukása felett. Vigasztalja az a tudat, az az érzet, hogy megette pártjának jelöltje mellett kötelességet. Mert a mint egy bölcsezt, talán Fichte mondja: Az élet napon rövid arra névze, hogy pillanatát a balzszerenese megsirátásával temessük el.

Van teendők, ha felismerni van akaratunk, sok és nagyok. Ezen teendők főleg az értelmiség zömötök, tömörüléstől várják a megoldást, azoktól pártkülönbség nélkül, a kik a képviselők választásánál irányadólag szerepeltek a hírlapirodalom terén, a különböző bizottságokban a választás színhelyén, vagy a nép között, az egyes községekből.

Elszámolók némelyeket a tennivalók közül.

Ilyenek a tudomány, a civilisató terjesztése. A közmívelődés előmozdítása, iskolák s olvasókörök alakítása által. Meg kell értenünk a néppel, polgártársainkkal (hagyjuk meg és használjuk e titulat a választások után is, ne csak a programbeszédtekben s a kapacitálás, korteskedéskor), tehát értesítsük meg velök az angol példabeszédet, hogy „a jó könyv jó barát”. Feladatunk az értelmi s erkölcsi haladás elősegítése; az anyagi gyarapodás előmozdítása a munka, takarékoság s önmérsékelt érények megkedveltetése s szoktatása által. Feladatunk a fényezés korlátozása ház, asztaltartás és viseletben egyvánt. Megszoktatni magunkat s környezetünket addig nyújtokodni, a meddig a takaró ér. Megszoktatni arra, hogy a szükséges és elkerülhető közt különbséget tegyünk. Ezek is mind az államháztartás rendezéséhez, az egyszemly helyreállításához tartoznak, ha gondolóra veszi az olvasó. Azután ott vannak közigazgatási teendőink, csak tudjunk megbirakodni velök.

Kötelességünk továbbá a szellem s anyagi téren társulatok, egyletek alakítása s abba minél több egyes embernek bevonása, de arról majd egy külön önálló cikkben mondom el nézetemet.

Egy bölcsezt mondta ki azon axiómát, hogy szabad, nagy és független csak művelt és gazdag nemzet lehet. A nemzet egyénekből, egyes tagokból áll. Törékvények ezéja, intézményeinek feladata legyen tehát, hogy a nemzet minden egyes tagja művelt és vagyonos legyen. Erre névze Lecky szerint födológ, hogy jelen helyzetünk iránt elégedetlenség érezzünk, — azaz szellemi, er-

kölcsi és anyagi téren mindig többre igyekezzünk.

Ily gondolatok és érzelmek közt távozzunk tehát el a választás színhelyéről s fordítsunk hátat a küzdelem terének. Mindezek felett pedig felejtjük az izgalmas napokban adott s vett sebeket. Menjünk vissza, ki ekéje, ki műhelye, ki irodája, ki kathedrájához s fogjunk a félbeszakított munkához a fentjelzett irányban. Így használunk a nemzetnek, a hazának a provincián.

Görömbeier Péter.

Törökországi levelek.

IV.

Most miután tiltva van, hogy a gymor az alkotmányosság konyhájára járjon pipára gyújtogatni; s az alkotmányosság gülyásus, bor s pálinka, a nyalakodni szerető öreg a gymor, ki ha csak szerét teheti, szereti elvágni a meddig meg-sül, nem adhatnak egymásnak szerelmi találkákait; még csak 8 nap van hátra, a választás napjaira, s ime, mégis semmi nyoma nincs a lelkesedésnek. Utca, kocsmra kihaltak látszik. A választók egykedvűleg viszik munkaszünetjeiket, a kapát s kaszát váró mezőre. Jó borizú hangok nem recessztetik a levegőt. A sompolygva járó választók felett korörvendve kiáltja el magát egy-egy gunyos varjú: Kár! Kár! Az alkotmányossági érzet kihaltunk látszik, még azt nem kérjük az emberek egymástól: ki a vivat?

Mi ezen szokatlan egykedvűségnek indító oka? honnan ered e nagy részvételenség? mi szülte e nagy közönyösséget, hogy egy lelkesült eljen kiáltás sem haborítja meg a lég néma csendjét? Más felelet nem található, mint az, hogy az alkotmányozó gymor üldözöbe vétetvén, elveszté lelkisítő erejét. A gymor boldog napjai letnének, s vele kihavado a lángoló lelkesülés is. Megveheti egy tal lenécsért akaríki. Megéred, hogy az oly választók, aletekben, melyekben eljenleltek fel nem lépnek, még az emberhas áruval való dugarúdosás sem talál helyet, mivel eladó cikk böven is található, de vévo nincs. A lapok panszokodni fognak, hogy a választók nem jelentek meg kellő számmal a választásnál, nem bírják felgöngyölcséget polgári jogaiknak. Híjak! miért vették el a nép szavazathimporát, a gülyásust, a bort, a pálinkát? Miért dühözteltek ennyire a gymorot, mely minden testvér közt egyedül volt képes megélni a választási jog becsét.

Miért nem adták meg neki az alkotmányosságból az őt megillető oroszlán részt? Már most lássa meg Magyarországot, ha az alkotmányossági érzet, gymor zsurgorodásba esvén, ki fog halni.

A szavazatok bizonyos elöjogai vannak, a nem szavazó felett. Ezen elöjogok néhány forinttal több jövedelem méltóságain alapulnak. Ez jogos s igazságos fény. A pénz több becsület bír, mint az ember. Pénzért eladja az ember magát is, s lesz politikai képlény.

Azon általán az „értelmetlen tömeg” nincs képsébe megélteti, ki a képes s ki a nem képes képviselőjelölt, s így nem is elhet a választói joggal, tehát a szavazási urnához való járulhatási jog részletes és nem általános

A levegőben beállott gyors változás következtében a p-i főiskolában kitörtek a ragályos tavaszi betegségek, a tifusz is dühöngeni kezdett annyira, hogy az iskolát bizonytalan időre felszakták.

Elbeszélésünk személyei is haza vándoroltak tehát a szüleikhoz.

Könnöy elképzeini a tiszteletes Tornay uram szigorú arczát, midőn gyermekeit vételemlen a szobába légni látta, nem is szoltak addig semmit, míg az igazlató levélét át nem nyújtották, melyben az ido előtti hazamenés okai meglehetősen le voltak írva. — Így tehát szivesen látott vendégek voltak, s nem sokára aludni doleek, az ut fúradalmait kipihenendők.

— — —

Ejfel után erős rázkódásra és sajátságos erőszaga zúgásra ebredtek fel X. helység lakói álmaidból, melyek közé koronként sajátszerű büffenségek gyüleltek, hasonlók a bölonbika átható hangjához, de annál sokkal erősebbek.

A lelkesék félkönyvre támaszkodott ágyában és figyelt, koronként mintegy az épület is meg-megreszkett, mintha a földindulás előlelei mutatkoztak volna.

TARCZA.

Egy család története.

(Regényes korrajz.)

II-ik kötet.

I. Rész.

Miként sikerülnek a tiszteletes terve?

(Folytatás.)

Az ablakok alatt járó-kelők kezdettek e sajátságos hangokra figyelmessé lenni, melyek csodálatos vezénylékelé valának eleintén a gyönyörködtetőnek és visszataszítóknak, a helyes iránynak és a tévesztésnek, hasonló volt ahhoz, mint midon az esti felhő-gomoly elől bevillágitja egy-egy gyönyörködtető, csodás meteor, aztán összefolyó ismét az egész egy alaklatan fejezőköddé! vagy midon a zölderő lombosátora alatt ébredni kezdő szárnyasok összhang-

tartozik lenni, nem bír semmi nyomattal. Az emberlust vasárlo képviselője, a kereskedést előmozdító kortes, a magától előadó szavazó, egy színvalónak az érdekes színvalónak állnak; ott szemlenni s erkölcsi képesség közt különbözősége, egy és ugyanazon mértékű: erkölcsi korrupció, alkotmányossági zűbavásár, önérték. A szellemi képesség egyiknél sem beszámítható, valamint a képtelenség sem. Egyik részről állanak az alkotmányosság buja s feszlet életű hősai, az erkölcs, szükségesség vásárlói, más részről az alkotmányosság képlékeny, kik magukat vásárló vizik s eladói. Az alkotmányossági czélt tekintve, egyik mint mások képtelen, hogy választható s választható lehessen.

Hanem az a nehány forinttal több vagy kevesebb évi jövedelem, már számba vendő. Minthogy annak ember, s erkölcs felett előzmíthatalan előnyei vannak, megérdemli, hogy az emberek közt egy vonal húzassék, s a vonal egyik oldalán állók, kik több forinttal bírnak, legyenek választók; a vonal másik oldalán állók, a szegény páriák, mint „érzelmelen tömeg” legyenek választóképtelenek.

A részletesség bár mely dologban is kiváltságos állapot.

A világn minden dolog részletes. Az eső részletes, posztgróvos eső. Egyik határt megteremkenyíti, a másikat aszályban engedi élvezni. A nyári ember feles földművelés részletes s így kiváltságos. Mivel a földre egészségesebb temetény magot elhánnyi prédáság, oda akár milyen szemét s rothadt mag elegendés; ha rosszul kel a kapavetemény, ez nem a vető mag, hanem az idő hibája. Minthogy hasznosulni csak az észtelen ember munkálkodik, tehát a feles földben is a ritkán közt tengeri, kolompér, csak részletesen t. i. a kolompér és tengeri tövéi kapálandók meg, az üres helyek mivelte lenn hagynak, annak megművelése, t. i. az általános művelés, elvetendő.

A népevelés is részletes. Szatmármegye isk. tanácsa, az iskolatölészek meggyezésre nem javán iskolába, kimondja: téiben az iskolás gyermekeknek nem levén eszmájuk, nem járhattak iskolába. Téiben ez a szirma, nyárban pedig a libaörzés képtelenségei teszik azt, hogy Magyarországon örök időkig maradj az iskolázás részletes, az iskolába nem járás pedig általános. Egy másik nagy testület „iskola kimutatásában azt mondja: „az iskolázás egy mult éveken szép előhaladást mutat.” Igaz, hogy negyede az iskolásoknak téiben itt is szirma képtelenségben, nyárban libaörzés képességben szenved, de hát nem szép eredmény az, hogy az iskolás gyermekek egy része járja az iskolát, s csak harmada vagy negyede van szirma és iskola képtelenségben? Úrak! urak! Magyarországon az iskolázást vezető férfiak! adjanak önk több eszmáit Magyarországnak: s az önk iskoláugye fog legelő helyen állani a világon.

A diák eszmája is részletes. A diák eszmája orának van azon kiváltság, hogy fényes legyen. A többi résznek nincs.

A diáknak kevés víxia, de erős akaratú van, hogy fényes eszmája legyen. Azt a kevés víxist is a régi ócska keféből kell valahogy ki-dörgölni. Az rut, illetlen s ma időben nevetéses is, s e mellett sem a részletesség, sem az általános fogalmának meg nem felel, hogy az egyik eszmáját kifényesítse, a másikat fakó szíben engedje vegetálni. Mit tegezen? Szájából vedet bocsát az ócska kefére, mindaddig, míg torka ki nem szárad, mind a két eszmáját elkezdi vele teljes erejéből dörögni. De a fényesítés műve továbbra ki nem terjeszthető, mint a kiszáradt szőnyeg, s az ócska kefe tehetsége engedik, t. i. a szirma orráig. A többi rész pedig marad régi fakó szíben. Műértő szemekkel vizsgálja most a tétét után eszmáit. Több ízben végző nézi, itél, okoskodik. Erezi, valami hibázik művéből, s nem tölkeletes. A viz elfogyott, tovább egy kefevonás nem tehető. A fényes eszma orrok, a fakó oldalak s a sarkok sehogys sem illeszköz össze, sértek a művészet német. Hogy tehát a szirma orának részletes szeméi, s a többi részek f-köz színe közti kontrasztot eluntessze, keres egy pocsolást, a fakó színi részeket a sárba meríti. Most gyönyörrel szemléli, hogy műve tölkeletes. Ime, az tette a kontrasztot, a fakó színek nem voltak elég sárosak.

(Folyt. köv.)

A zugás azonban mind közelebb hallatszott, gyorsan gyujtott gyertyát és öltözödött fel Tornai uram, miközben családját is hasonló eszeledni ösztönözte.

Egy jó perc nem telt bele, midőn a lelkész már az udvaron figyelt a rémletes jelekre. Alig lépett ki, azonnal tisztában volt a dologgal.

Gyorsan fordult a szobháza s szólt:

— Ne tartások semmitől! . . . Az árvíz közeledik, meg pedig szokatlan gyorsasággal. Mi azonban védeve vagyunk, e ház meglehetősen fel van emelve s a legnagyobb áradás idején is másfél öl magasságra volt az ár felett. Azonban nekem mennem kell a végdátakhoz, a népet figyelmeztetni és sürgetni az óvó intézkedések megtételére.

Legelső dolog volt félrevertetni a harangokat, alig kondult azonban kettő-hármat a harang, a falu több pontjairól kétségbe esett emberek hangok zaja, lovak nyeretése, marhák bögése vegyült a bömbölő ár mindent túlhangosító zajába.

A lelkész, bucsut intve családjának, elindult, Elemér és Ede minden tiltakozása da-

Videki levelezés.

Ibrány. 1875. jul. 25.

Tisztelt szerkesztő ur! Ha a népevelés az, mely egy nemzetet virágzóvá s hatalmasra tehet, ha népiszola, mint az ország jó létének, fenmaradásának mülhelye, mindgyököröknek figyelem tárgyát képezi; ha nemzetünk minden fia, a nevelés iránt érdeklődő viselkedés, úgyhözsem nem fölösleges munkát végzek, ha ennek érdekében egy nagy ünnepnap letölését közlöm szerkesztéseddel.

Egyházunkban az iskolás gyermekek aratási szolgálatára a fentírt napon tartottunk meg a délutáni órát. Ebben ugyan nincs semmi különös, — mert ez másutt is végbe szokott menni, de mégis nem minden községben ment ehaz hasonlóan végbe, nem minden helységben van a nevelés ügynek ily buzgó nemes és áldozatra kész pártfogója, mint községünkben, ki oly nagy érdeklődéssel, mondhatni egész odaadással viselkedik mindazon intézmények iránt, melyek a nép értelmét fejlesztik, szellemi képzését előmozdítják.

Ezúttal a második (első a virágvasárnap) vizsgálat, — mely a nagy munka időben, csak kevesek előtt folyt le, s úgy eredményt mutatott fel, mint bizonyít az ünnepi következő lefolyása. Még husvétkor kitűzött Blauer Möriz ur két szép jutalmát, melyet a leggyerekekből, legszörzalmasak két gyermek nyertem el érdem szerint. Ugyanis egy harmad osztályú, ki mind szorgalma, — mind szabatos előadás által magát a többiek felett leginkább kitűntet, kap egy aranyat. — Egy második osztályú, ki az írás olvasás és számvetésben kelő jártasságot tanusít, jutalmul nyer egy talért.

Nézi ama versenyt s igyekezetet, melyet a jutalom elnyerhetőségért a kis muzsafiak előköttek, valódi gyönyör s élvezet volt. Mindenik zsebében érezte már bukkácsolni a nemes ércet, mindenik túl akarta szárnynai tudományban a másikat. Minek eredmény az lón, hogy a nemes moecsnas, nem csak, hogy szivesen teljesítette adott szavát, de sőt egész örömmel töltötte meg a kitűzött jutalmát. Minthogy többen kitűntettek magokat a lelkes tanonczok közül, mind szóbeli előadásuk, de különösen írásbeli dolgozataik által, az arany felváltva és 3 talért mind jutalom következőleg jutalmazták meg. A harmadik osztálybeli osztalmat nyertek: Hegyvári Viktor 1 talért, Kató Gábor 1 talért, Berecz Juliánna 1 talért. Másod osztálybeli: Hegyvári Sándor 1 talért, Szász András 1 talért. Első osztálybeli: Horváth Lajos 1 talért és Gégyeny Zsófia 1 talért. A kezdők közt mind bator-ság, mind jó előadás, de különösen árvisság által kitűnt — Dajka András szintén kapott egy talért.

Hogy mennyire buzgódtál hatott az ígért a leendő polgároka, mutatja az, — hogy kettő helyett 8 részület jutalmában, meg pedig nem megvetendő kitűntetés ez, a kis tartisznyás, labji zsebére nézve. Egyik megállt a lehelთან gyönyörrel nevetett a gonosz talér szemébe, mely markai közé jutott. Másik elragadtatással beszélt volna naposztat, — hogy még jobban megérdemelte a drága kincset. Mindenik valami túlvilági érzelemmel, — és keményen összeszorított labji zsebbel ment haza a boldog szülői hához.

Az ily nemesen érte, a mai pénzsovár világban, áldozatként vissza nem rettenő, a nép jó létét szívén (nem csupán szíján) hordozó ügybarátnak, ki a szülőknek örömet, a kis muzsafiának batorságot, a tanítóknak kedvet ad a munkához, méltó, hogy az egyház hálaival, megéneki minden tanítgy barátja elismeréssel jutalmazza nemes cselekedetét.

Ott állék bánatos arczsal, lecsüggesztett fővel a jutalomban nem részület, de nagyra tő szándékkal eltelt kis táblások, sobjahozva azon kor után, melyben ők is részületnek azon nagy örömben. Az egyház gondnoka egy-egy krajczáralt örvendeztette meg, a csaknem könyvekre fakadt kicsinyeket. — Volt öröm izrábel, soha anny mosolygó arcz, — annyi kimondhatlan jó kedv, mint eme pillanatanban; az ezelőtt néhány perczelét annyira lehangolt kicsinyekékg utrátkat, tapsoltak örömmükben. Egyik a másikkal mutogatva töméntelen nagy kincset, a soha nagyobb boldogságot nem okozó krajczáralt.

czára köv-ttek őt, — Jenének azonban nem adatott reá engedély.

A lelkész a lehető gyorsasággal a faluháza felé tartott, s minden utjában eső öhert magával híjt. A lehető gyorsasággal gyűjtötte össze a furúshoz-faragáshoz értő embereket, s a községháza előtt elhelyezett gerendákbló tujatokat kissettett, midon kiadta a rendelkezési parancsot, több fogatokat megrakott trágyával, s vitette többek kíséretével a töltéshez, melynek kiszakadásától kellett leginkább tartani, mivel ezek csak árvíz idején megtelni szokott évbén már egy jó öllal magasabban volt a viz a falu több pontjainál.

Siettek tehát a gát megerősítésére, azonban mielőtt ide értek volna, már a víz kerülő tett, sőt bokáig erő zavaros vízben zázólat. A munka mind a mellett megkezdett, a viz mind a töltésben belől, mind kívül is annyira nőtt, hogy a lelkész rendelkezett azótt ki egy pár összerótt dereglyének oda szállítására.

Gyorsan lett végrehajtva a tiszteletes in-tézkedése, mert az általános rémületben csak-

A népevelés ezen lelkes buzgó pártfogóinak hálnak méltóbban nem adhatjuk által, mintha nekik a nyilvánosság előtt köszönetet mondunk.

Márczi András. s. lelkész.

Tisza-Lök, jul. 29 1875.

Tekintetes szerkesztő ur!

Kissé talán el is kétések soraim, amennyiben a dolog rért történt, de lehetetlenség, hogy azon álljassagot, mit előköttek, szárazon elvigyék az illetők, s ha tényleg meg nem is kapták az érdemlett büntetést, még ne örüljenek, mert „ce qui est différé n'est pas perdu”! hanem adják is, legalább elégtételt lesz, ha a dolog nyilvánosságrai hozatal által, közmegevítés tárgyai lesznek.

A dolog ez. Tisza-Lökön Szomjas képviselő választásán Dobost elfogták. Nem azt a híres Dobost értem, kinek elfogatását csendbíztosunk Frizci bácsi is irigyezte volna; hanem azon tisztapólyai választót, ki mások tanácsára s arra, hogy „mi ne hasarde rien n'a rien”, szemtelen fölMakó név alatt másodsor is szavazni mert.

Azonban nem ezen felfedezés új a nap alatt, ily csinýtetők történhetek mások is, lévén nemcsak Dobos urnak vastag bír a pófáján, s történtek is a paradicsomi gyótt meg azó kortes idejeitől napjainkig elgesztő! De az, hogy szavazáshoz rendelt községi bizottság, bíró, jegyző és hítes — egy szóval az egész „kupak tanács” vakmerőséggel volna a kétszer szavazó mellett a bizottság előtt nyilvánosan hamisnakodni, ez már csakugyan több, mint szemtelenség, erre szót az Aszábán utazó mezebelintől fogunk majd kérni.

Ily nyilvánosan rajta kapott előjáró, (de kár neki ez a szó) ki könnymelűsögből vagy megvesztegetve mások által törvénytelen czélokra engedi magát felhasználtatni, törvények értelmében többé előjáró nem lehet, vagy törvénynek olyanok, mint a cigány lova „ha akarom vembes, ha akarom nem vembes”, ily laput a talpok alá, nehogy a gép, melyben mozognak, rozsdásságu miatt fennakadjon.

Nemde az orvos, hogy egy életet, embert megtarthatson, fenés lábát vagy kezét, hogy a többi rész tölle el ne romolyék — elmeszti! A hamisnakúds uraim! ily fene és mely államban az nap rendre lép, vagy a közegek ezt szemet huoyva szépen cselezk, ezen közegek nem fentartói, hanem sirsói lesznek nemzetünknek.

Tekintetes szerkesztő ur! ugy hiszem jobban ismer, hogy sem a pártúrlt és bukásunk feletti keserveimet olvasni ki soraimból. Nem az elsőt, mivel mind természetem, mind leendő hivatásom nem olyanok, hogy holmi korteskedésekkel az embereket elmarjam magamtól, sem a másodikat, mivel jól tudom, hogy a tiszta-löki választókerület sokkal nagyobb köd fedí meg, hogy sem egy Balogh Zoltánt megválaszthatna.

Horváth Géza.

Ibrány, Jul. hó, 1875.

A „Szabolcs” 25-ik számában olvastam ily című czikket: „A rozszomszéd”, melyben a kártörvény férgék elleni tusára hívja fel barátját a cikkíró. — Minthogy a veszőly perczében, mint barátoknak kell, mindnyájunknak kedvet fogva küzdeni a közös ellenség ellen, feljogosítva érzem magam, mint minden jónak barátja, hogy azon védelmi eszközöket, melyek részint tapasztalatom, részint híteles gazdik tudósítása folytán megszerzetem, a község segélyére felajánljam, egyszerűsággal nézetemet a czikk felett elmondjam.

Sokak elöit, mint privat monológ, fel se tñt s figyelemre sem méltatták ama sorokat, mely mint egyes ember küzdelmét tñnteti elöle; pedig ha mélyebben behatolunk a szavak értelmébe, azonnalt látjuk, hogy itt oly ellenségréől van szó, melylyel gazda társaink sok helyen, sok féle körülmények közt kénytelenek küzdeni. Soknak nem egy kellemetlen óráit szereznek azok. Ugy a városi, mint a falusi ember, nem egyszer rémülve látja, hogy legföltettebb veteménye reggelre kelve, czif-

ugyan úgy tekintették minden oldalról, mint egy szabadító angyalt. A lelkész két gyermekeivel és egy pár merészebb falusi a töltés tetején járkált fel s alá, vizsgálván, hol szükségesebb inkább az erősítést. — A viz rohamosan emelkedett, alig másfél lábót kellett meg nőni az árnak, hogy megházza a töltést, a lelkész agóddva gondolt a jövőre, gyanán adta ki ismét rendeletét, hogy minden háznál elrejtve legyenek az alantabb fekvő utcákra dereglyékkel szállítsanak. Maga elhatározta az utolsó pillanattal a töltésen maradni. A háms nép eltávozott már a töltés mellől, mert a viz mélysége, mely kerülő lapályokon jött, a töltésen kívül is megközelíté a homor lábat; — egy távolabb emelkedő dombon foglalt helyet.

Rendíthetlen nyugalommal járt a lelkész fel s alá a lábat alatt már s imbolygó végdon, midőn egyszerre alólról kezdett formi egy ember vastagságra a viz fefelé.

A lelkész tudta már, mi fog mindjárt bekövetkezni.

Dörgő hangon kiáltá: a dereglyékre a kinek az élete kedves!

rábnaál-czifrább barázdálás által tñnkre van téve. Különösen a dohánytermelő vidéken, a gondallal készített melegtárgyak esnek áldozatul rakonczlátszagaiknak. Amnyival is inkább ökvellik azt, mert a gyakori locogtatás oké mintegy oda csalja, hogy a nedves földbe a fűrszék gyöngye termeteiket. Veszedelmes munkájök miatt tömördek fáradság fűstbe megy. Tehát az ily kérdés e lott nem kellene oly könnyen szem hunyni, hanem saját tapasztalatainkat, nek e téren sikert arajtak, az olvasni szerető községnek elé juttatni, mintegy kezébe adni a fegyvert, hogy e közös ellenség megindeni elharíthassa. — Jóllehet e tárgy gazdasági szaklapba tartozik inkább, hol minden ily kérdés megkapja a kellő feleletet, de az ott adott utasítás többnyire nemcsak hogy költséges, de veszedelmes is. Nemt ilyen is, vagy éppen nem, vagy csak késo jut tudomására, kisebb gazda társainknak, kik közül még mind ez ideig sokan nem hordtatják a mindenki által annyira nélkülözhetlen gazdasági lapokat. Midőn a fent említett czikket bönczes alá vettem, annak krdésirese feleletet adok, az elmesített hiányon óhajtok segíteni.

A czikk előbbi részéről nem szólók, melyben az éji concert kiállhatlanságról szól az író, azt meggatalni úgy sem áll hatalmamban, közlebelni csak a rétközelet illeli, kik lassanként hozzá szoknak, mint katona az agyszóhoz? E bajon csak is a kanalizálás által segíthető.

De már a szörnyös legények — figyelemre méltók — kik számtalan voltunknál fura majd mindenütt megjelennek. Embert úgy, mint az állatot, nemcsak hogy bosszantják, de különösen az esti künnélet kiállhatlanná teszik. Nem annyira a Nyíren, hol inkább mint nyári vendég a légy divatozik; hanem a Rétközben a nyári kellemes esteiken valóságos arisztokraták, kik nem könnyen tűnnek meg semiféleké teremtett lényt közlelkibe. A nádások levelei görnyed a milliók terhetők. A fák lombja hemzseg ostromló csapatoktól. Kérdem meg a liget lakót, hogy véledekibe becses szemelyököl, micsoda élvezetet talál kellemes danájukba? Tekintsd meg az állatot, mely az erdő fai közt nyugodni akar az éj leple alatt, hogy fogadja barátóságos megjelenésüket? Egy kis fű-t s aztán vége mindennek, vetik oda könnymelűen. A füst elszökik a harcsozok előlínak? meg nyugodt érvel rohanják meg a pár perczre megszábadulat.

Régi példabeszéd szerint „semmi sem új a nap alatt” tehát aligha lehetséges újat mondanom, de részint hogy az annyira megszaltsz, s költői pompával felkísérett erdlakásnak, sokak által kevésbé ismert kellemes oldalát feltárjam; részint hogy a fentebb említett ellenség ellen használt szereket a községnek elöit bemutatam, lerajzolom a nyári éji az erdőben:

Hanyatlóféiben a nap, a nyáj meg a túlvóbar hallatja ébresztó kolompját, a pásztorgyerekek már nagy munkába van a tanya körül. Megáll egy bizonyos helyen s gondolkodik, néz jobbra-balra, fújva erősen pipája fűstjét, szemléli annak merre vonulást. Majd nagyot bólint fejével s egyet úgy-meg, megindul. Gazt hord szárazat és nyerséget a megjelölt helyre. Csóvát keres, az új megújítja a csomó alá dugva. Azzal egész nyugodtan, mint ki jól végezte dolgát, megy a távoli nyarj felé. Azok egy kedvűen ballagnak, hadonászva jobbra-balra, anint azonban meglátják a füst fellegét, égő vágygyal sietnek közlelkibe. Körül állják, mint jó gyermekek a tanítást tartó édes anyát, mint ósi éjeken a pásztór embereket a jobogó tüzlángot, gondolkozva a mulandóság-ról, alomra szenderülnek, egyet-egyben csapva farkaikkal, hogy a füst annál jobban terjedjen. A pásztór is fűstjárásba fekdűve (merre a szél fújja a fűstöt,) alszik félzsemre. Örökídik a fűt felé, mint valami Vesza-szű, olykor olykor nyers dudvát vet reá, hogy még jobban fűstöljön, mert etől fűg mind ember, mind barom nyugaloma. — Az erdei lakosok öszre kelve egész Olaszhon színt nyerneik, ánde jutalmul jó kihizott barmokat kapnak.

Csakhogy nem a fűstől híznek meg, veti ellen konok barátom, hanem a jó legelőtől, egészséges levegőtől és a jó víztől. — Van igazsága! A rádi ember is azt tartja: „Csak legyen mit enni a jószágnak meghízik a

Ó maga is gyorsan lépett alá egyik derglyére, a másikká Elemert utasítá. Edét ő magához vette, s a mily gyorsasággal csak lehetett, toszták hosszú karokkal a derglyéket az emelkedő helyre felé.

Ideje is volt . . . Sikitető roppanással szakított magának utat a viz, a meggyengült töltést egyszerre 10 önyi hosszúsággan elszakítván, s borzasztó dübörgéssel hömpölygött alá az iszonyatos ár.

Három lábny magasságban hömpölygött az ár azonnal az alantabb fekvő utcákon végig, mint egy iszonyatos hadsereg, elsöpörve maga előtt mindent. — A mint a gyöngébb házak falaihoz ütődött a viz, azok recsego oltoattak össze, s összetört gerendáik meredtek az ég felé.

Most az életementés halálos küzdelem következett, Tytani harcz az éleltől elemekkel.

(Folyt. köv.)

— — — ha nem járunk is körülte. Vigyázunk magára, ne csúsz a bogár. Tisztítja magát, ne lepje meg a kosz. Minek az a kefe, meg elközi a bore? Minek az az árnyas hely, kilyá az a meleg? — Egészen más kénd gondolkodik egy életre való gazda. Szerinte is fókélek a jó legelő, de a mellett gondoskodik árnyas fától, gondoskodik a féreg elvitálósításáról, szóval minden lehetőt megtesz, a mi harmai jólétére befoly. Tudva azt, hogy ezáltal kevesebb életem marhája is jobb husa és szebb színbe van mérhető; mert nem ki-nozza el annyira a forrásg; és nem gyórt annyira a féreg. — Belátják ezt a jó gazdák, hogy a fentebbi védelem szinte kivihető és használható lenne a csordaközelben, a gulyabeli ma hák nagy jó voltára. Tudjuk mi azt! — Elhúszem le de nem cselekszik.

Nagyon sokáig foglalkoztam a czikkirő által ugynevezett tánczoló bajadékokkal; de meentesen ki a körülímet, hogy nem akar-tam észrevétlenül keresztül futni rajta. Másik czikkemben felmutatom azon övszerket, melyeket veteményeim ártalmas barázdoi, s udvarunk kellemetlen vendégei ellen sikerrel alkalmazhatunk. Ez inkább közelebbi érdekel mindenkit.

Egy Ibrányi lakos.

Színházi szemle.

Julius 22-én a Miklósy szintársulatának néhány tagja által adottot "Két pisztoly." E csekély meséjű darab jó magyar zamatu notáéért és a látványosság miatt mindig kedves lesz a közönség előtt, annyival inkább ha oly tehetséges színészek emelik annak becsét, mint a miyenek ez alkalommal játszottak. Vezérné, Vezéri, Tóthfalusy, kikhez ez este is jóval számíthatunk Fehérvári és Szombati, élvételes estét szerettek a jeleni-vel, bár fájdalom nem nagyszámú, de műértő közönségnek. Tóthfalusy kedves hangja és helyes játéka, Vezérné kitűnő alakítása, mely ez este ment volt azon tulajdonságok, melyek nem egyszer vannak le különben ügyes játékaiból, Fehérvárnak a megszólalásig hi csaplóra, még eddig alig tapasztalt élenkéget idézett elő, mit a színi nem akaró taposk s többszörösk kihívások igazoltak. Szombati öreg örmestere hó kép volt a régi huszár életből, valamint Fehérvárné is, kit ez alkalommal nagyobb szerepben most látnunk először, híven megfelelt feladatának.

Szombatban, jul. 24-én: "Hinkó a hóher legény és Maritka a hóher leánya" című színműadott. Botányosan csekélyszámu közönség előtt. — Szinte csodáljuk, hogy a szereplők oly kedvel tudtak játszani, midőn itt ott volt egy hallgató az üli padokban. Miklósi, Dálnoki, Rónaszeki és Hunyadi Margit kitűnőket magukat. Valamint Ardainé is különösen azon jelenetben, midőn az uralkodó grófl tudatja, hogy az ő gyermeke.

Vasárnap jul. 25. Rózsá jutalmú Eszék Emma és Angyal Gyula fellépetéle adott a "Falu jegyzője" után színe alkalmazott "Viola" című színmű, — rég látott szép színu közönség előtt. Miklósy játszotta a címszerep (Viola) otthonosságát és teljes átéréssel. Neje és gyermeke sírja feletti síralma meg-rázta a lelkeket és elsorította a szíveket, meg-mellett is megtalálja az utat a szívhez, s meg-lajolni kész a művészet előtt. Angyal Gyulá-nál egy eredetibb alakot még alig látnunk Peti cigány szerepében. Már első megjelenése részére fordította a közönség tetszését, kár, hogy kissé emeltek hangon nem beszélt. Eszék Emmának meg van ma teljes otthonossága a színpadon. Jeleneti átértettek voltak, melyeket a közönség tapasztal jutalmazott, nem veszi azonban roz néven, ha tisztelettel figyel-meztetjük, mikép testjétek helyely-helyely a tulajfele csapong, melyet ha gondosan kerülni fogja az öntudatoság mérséklével, sokkal biztosab sikerrel haladhat a művészet tem-pora felé. E kis megjegyzést, reméljük, roz néven nem veszi, mit csakis azért engedünk meg magunknak, mivel úgy értesültünk, hogy a művészi pályára szánta magát, melyre hatá-rozott tehetséget bír. A Macskaházi és Nyuzó személyesítői hagytak fenn sok kívánni valót. A törvényeszi jelenet is gyengébb volt, mint kellett volna. Tóthfalusy dalai sem kellettek oly hatást ma, mint más alkalommal.

Keddén jul. 27-én Takácsné vendég fellépetéle adott "Salome" B. Józseka Kántól. — Alkalmunk van bemutatni Takácsné asszonyt. Alakja teljesen színpadra illo, magartatása, modulálata iskolázottságra mutatnak, játéka, gyakoroltsága pótolja nála azt, mit neki a természet nem osztott kívánt bőkezű-séggel: a csengő hangot! Mint "Salome" megfelelő feladatának, bár egyes jeleneteiben lehetetlen volt nem tapasztalunk, hogy inkább tanult, mint született művésznő, ha érdemli tulajdonjukt neki azt, hogy az aliphatosztól minden jelenetében kellő tanultságú orszék-dik, más oldalról itt-ott több tüzet és szenvedé-lyt jó esnek látni játékában; mindamellett szerepét fel tudja fogni, szót azokrosszenessé is alakítani a mérgezés, valamint az utolsó jelenetben, Gastonnal (Rónaszeki) szemben te-hetséget leginkább kifejtette. Hunyadi Margit (Livia) ismert korrektséggel játszott, Fejérváry kevésbé tudta szerepét.

Szerdán, jul. 28-án "Szapári Péter" ismert színmű adott Takácsné asszony 2-ik vendég fellépetéle. — Takácsné asszony ma

még jobban alakított, mint "Saloméban" imája, az első felvonásban a közönség igaz hangian szólt, s míg itt a szelid olvadzó hanghor-dozást helyesen alkalmazta, addig a Hangszóberre mondot iszonyú ótdok deklarálásánál a harag és megvetés emelkedett, szakadozott hangja se volt kifejtette átértett előadásból. Amazoni termete bármely színpadra előadnák, kár, hogy ama jeleket, midőn fért kebelőrd mintegy le kellene a rabszolgák által téténie, a mellék-szereplők ügytelensége miatt csaknem egészen elrejtették, pedig vetők észre, hogy maga Szapári ösztönözö ölet, hogy fogják meg máj. Miklósy játéka nem hagyott semmi kívánni valót, valamint a Zulimáé (Hunyadi Margit) sem. Dálnoki, bár koronként tulhagyta magát ragad-tatni a szenvedély álmá, egészen véve jó al-ott. Közönség nem nagy számmal.

UJDONASÁGOK.

(1) A: előlétesési és hírdelési díjak korjék minolebb a pénztárnok urhoz beküldeni. (Vitéz Mihály, Kemecse, posta helyben). Ugyizente tudatjuk a vasuton utazó közönséggel, hogy az indóháznál lapunk a "Szabolcs" számonként is arultatik.

— Ugy értesültünk, hogy színésznék ma tartják busy előadásukat. Be kell vallanunk, hogy a Miklósy szintársulata, sok élvetes estvét szerzett színházlátogató közönségünknek, csakohy ez a közönség kevés számu volt. A pártolás hiányának okát nem a szintársulaton, mely kivált utóla felé igen tehetséges toka-kaI gazdagult, kell keresnünk, hanem sokkal inkább az általános pénztelenségben és nyári hónapokban, melyek a színészetre soha sem kedvezők. Innen Kállóba meg átal Miklósy szintársulata néhány előadásra; a teli időnyre pedig Pécsre van szerződötve. Vezérné lépé-seiket a művészet anyaga, s ádjja meg a hó-ség istennejé.

*. Tóthfalusy jutalomjátékául ma este adatik "Czigány" Angyal Gyula és Eszék Emma szives fellépetéle. Nagy sikert várunk ez előadástól már csak annyiban is, hogy ez lesz a buscu előadás.

(G—r) Szalókán (Szabolcsmegyé) egy fiatal ember a Tiszába ugrott, s bele is fult. Ez még nem valami nagyon rendkívüli, kivált a mai világban s főleg azok előtt, kik újságot olvasva tudják, hogy Budapesten az ilyen na-pirend van. A példa úgy látszik ragad! Mint a míveltség és felvilágosodás, úgy ennek ár-nyai is benyulnak a falusi életig, egészen — Szalókáig, mely a világtól jól el van szigetelve, hanem a dolgokk hűbérre is van, megpédig ez. Szalókán a régi jóidokból a jó erkölcs s ezzel a szemérmességgel még nem halt ki egészen az ifjúság szívéből. Történt azonban, hogy egy fiatal ember, a ki később a Tiszá-nak ment, egy este, rendes szokás szerint egy férj és nő ablakán koczogtatott, hogy érteszse be. Azonban a férj, a féltékeny Ot-hello, szerencsétlenségére otthol volt, kiugrott s a szerelmes ifjút jól eltángolta. Falun az ílyesmit másnap már mindenki tudja. Kifog-tak a szerencsétlen szerelmesen. Anjya pedig, ki a fiúnak szerelmi viszonyát nem jó szem-el nézte. Szinte addig pirongatta és bossz-zantotta őt, (pirongatta, hogy nem tud máj a Tiszának menni!) hogy a fia egy rozsrőrában, csakugyan neki ment a Tiszának és bele is halt. Mesének is beillenek, ha igaz nem volna, történt pedig e história a mult hónapon.

— Gyönygyössy Sámuel kállói ref. lel-kész tolyó hó 25-iken, mint hallomás után írtakjuk, megválasztották Miskolczon ref. lel-késznek Simon Andor ottani ref. s. lelkesz ellenében. Örömmel hozzuk tudomásra tisz-telt barátunk s munkatársunk ezen szeren-csését. Adjon isten neki új helyén nyugalm- és melegeledést, melyet küzelemteljes és tettidul mulja sokakkal inkább kiérdemelt. Háiba! "a jó bor cözérg nélkül is elkél!"

(—) Időjárásunk feledteli velünk, hogy "cancellálások" vagynak. Napok óta hideg négy veszel dúl városunk felett, az ösi kabát ugyancsak fellilik. A környéken folytonos eszések gátolják a földmívelő nép nyári munkaközlését. Olyan ez az időjárás, mint a magyar éretlen politika: egyik extrém-tásból a másikba esik.

(1) A tokaji vásáron egy Ibrányi lakos tehenét 50 írtér el a ván, csendesen balla-gott hazafele, azonban Rakamán alatt a czi-gányok által pénze elraboltatott, a kirvárl-tás is eltűnt, azóta sehol nem található. Rok-onai mély megindulással indultak keresé-sére.

(x) Felszólítottunk a következő sorok köztélére: "A "Szabolcs" hetilapnak a hely-beli Casinóból lett kiutasításra csak az igaz-gató tényle volt, mely az egész Casinonak annyival inkább sem róvható fel, minán e körülményre a v a l a s z t m a n y, melynek hatáskörébe tartozik a lapok megrendelése, semmit nem tudott, így nevezett lap, minán már különben is előzette van, továbbra is megküldendő a Casinó részére." (Mi e ténny csakis úgy adtuk elő, mint lapkihordónktó hallottuk, s ha a Casinó is érintve volt köz-leményünkben, ez azért történt, mert úgy hittük, hogy a biggadt emberhez kevésbé illó intézkedés, talán szalgalmazs folytán történt. Szerk.

(K—l) A "Szabolcs" 30-ik számában "Bekaldottet aláírással ellátott s igénytelen szemelyemre vonatkozó udjansági czikk anyiban nem felelt meg a valósínűségnek, hogy én nem szavazhattam, mivel szavazati joggal

nem bírtam, így ha netalán pártállást fog-laltam volna is, azzal sem egyik, sem másik pártot hasznolt vagy kárt nem okozhattam. Annyit kijelenteni jónak láttam a magam és az igazság értekeében. K l i n c z k ö Pál, fodrász.

(—) Ugy halljuk, hogy pesti fiatal egyete-mi polgárok, kik a zenészetben a művészi-ességük tökéletesítették magukat, s most a ha-zában körúztatás tartanak, városunkat is érin-tik, s nálunk is be fogják párhangversenyben mutatni magukat néhány nap múlva.

(1) Ujkor népjáték. A görögök Jupiter tiszteletére minden ötödik év elején nemzeti játékok rendeztek, mely "versenyfutásban, ug-rásban, dárdaelhajtásban, küzdelemben, öklözés-ben, lö és kocsi-versenyben állott." — Ezen ősi szokás még most is meg van sok helyen, s nem ényvészt el végkép, habár most már lényegesen átváltozott, de azért ma is hűsége-megtartatnak, mégpedig most már nem minden ötödik, hanem majd minden hét ele-jén. Megszűnt a munka, elérkezett a vasárnap, minden fiatal siet előadottá vinni Buscra-ol-tárára, vidul a kedély, pezseg a vér, kezdődik a mulatság. A legiznosabb bajnok kiál a küzdelemre, bírók és öklötűsára hívja fel a társakat. Szóval, kézzel, majd vesszővel kez-dődik a csipkedés csak egy barátságból, hozzá még jókat is kacagznak, a mint halad a já-ték, akként növekszik a mozgalom is. Vékony pálcza vastagabbá, a vastagabb bottá női ki magát. Majd két pátra oszlova csattog a bot, hull az ember, foly a küzdelem, melyet csak az ég sötéte szüntet be, midőn a legyőzöttek nem kocsi, de gyalogversenyt rőtönözve, zu-zott fővel, kék hátal, s kitört foggal nyomul-nak haza szállásukra, egy pár hétre minde-mki beszűnteti a munkát, kényelembe helyezi magát. Orvos urhoz beizen, szerencsétlесе látogatásával. — Így végződik az ujkor népjá-ték. — A helyet és egyent elhallgattam, ne hogy valamikép az öklözés magános tudomá-nyával közelről ismerkedjem meg. Amár 4 vétezt fájdalmas tanúbizonyosága a lefolyt küz-delem és leirt eseménynek.

(—) Bevetődik egy szét szórt házárol nevezetes falusi és ludmács ember az a fértőimözésével, hogy ottan elárulsita, a templom mellett így szólit meg egy szemközti jövót: "Ugyan barátom, nem tudná megmond-ni, hol lehet a faluba bejutni, félőrája hogy járok-kelek s nem lelem a nyitját?" — All-jong meg kelmel a korszala előtt, majd meg találja ott! Felelt egy subás atyafi.

(—) Rézsegen botorkált haza felé a mol-nár, hó életpárja agóddva kísérő bizonytalan lépetit. Láta az eszközt, mely minden percz-ben alkalmazható, meg akará szabadítani csóná-orrú csizmájától. Talán jó lesz...! Azonban a gondolatot megelőzte a valóság, s azon perczben óriás zuhanás jelenté, miszerint egész lényé nagyon gyors összeütődésbe jött a földdel, melyet pár percznyi aléltásg követ-tet. Használva ez alkalmat segitőtársra, a láb-bal felszabadításához fogott. De a ránkátás, hosszadalmas számkász csakhamar életre kelté a szunyadiót. No... mi baj? Lezuhom a csizmát. Ugy is jól van. A börtöntől megszaba-dított lábuk újra felajánlják szolgáltatukat: de talán csak azért, hogy néhány lengedli lépés után a csanál és tövis hársnyékába vi-cyék kormányzóknak nem tudó gazdájukat. E hiálátlanság annyira haragra lobbantát hűsüm-keket, hogy mivel esztalanlyan húzcoltán bosszút nem állhattok, feleségét páholta el amegy ma-gyarosan. — Ezek a hála nyilatkozatok.

(—) Nyugtalantó hírek keringettek a mult hó végén az Ungemegyében hatalmasodó rabló csapatról, beszédték, hogy az teljesen szervezte van, s a szobranci csendbistost és két csendőrlégenyét meggyilkolta. Annyit igaz volt a dologban, hogy hat darab "kapzabetyár" egy vagy két szegény embertől csekély pénzcséjéért erővel elvette, egy sértest elhaj-ított egy nyábjól és szerencsésen el is taka-ritotta s ezeken kívül egy közrendű nővel brutálisán bán. Azonban jul. 24-én a kapzabetyár üldözésre utálassók és sorkatonák in-dítottának, halál a megfutamodott üldözöttek közül kettőt hálósan megölték, kettőt meg-sebesítve s élve fogtak el, — kettő pedig a hegyek közé menekült, azonban ezek is lövészt kapva a szemtanuk előadásaként, valósínűleg felhagynak garázdálkodásukkal, — még pedig annyival inkább, mivel mint értesültünk, a hat rabló fegyvertől összesen egy pisztoly képezte.

— A négy pörül járt egyén közötti munka a munkács várbán feyenez volt, s mezei munka kézeben öldött kereket, rajtok még most is a feyenező öltöny volt.

(—) Buzdításul megyénknek és váro-sunknak jónak látjuk közölni, hogy mult hó 25-én a szobranci fúrdoiben diszes táncmulatság tartatott a budai vízfúrásoknál javára. Sajnos, hogy a 24 és 25-iki eszések sokakat vissza-tartottak a mulatságban megjelenéstől s így a tiszta jövedelem is, mint halljuk, alig tehető többre — ötven forintnál.

— "Ölcső könyvtár" — 7—11 füzetjei 20—30 krajczárjával. Különösen irodalmi törté-nei érdekekkel bír ezek között Kármán "Fanni elbeszélései." Általában e könyvekét jó lelki-smerrelett ajánlhatjuk az olvasó közönség figyelmébe.

(1) A helybéli "börtön könyvtár" javára újabbon Vitéz Mihály lapunk fómunkatársra beklédte a következő című könyveket: "Tenger nyulak tenyésztése," "Magyar sz. Erzsébet élete," "Medicz Lőrincz," "A tollaskö világa."

1 Vétük Róvász Imre jelesül szerkesztett figyelmzőjének juliusi füzetét következő tartalommal: I. A zsidóság fejlődése és az apo-

kalyptikus irodalom. Bokor József. 291. lap. II. Dr. Kohlbrügge Frigyes Hermann emléke-zete. Rácz Károly 302. l. III. Egyháztörténelmi tárca. I. A magyarországi ref. egyházterüle-tek 1821 és 1822-dik évi 321. konventu-alkozó jegyzőkönyve. Folytatás. 31. l. 2. Hodosi Sámuel ref. lelkesnek az esztergomi börtönből, I. Leopoldhoz intézett könyörög levele. Közl Papp Gábor 327. l. 3. A szolnoki ref. egyház folyamódványai templomhívei és paplak tárgya-ban. Közl Szilárdy Áron. 329. l. IV. Egyházi-krónika. Németország: Két nagy theolog ha-lála. Ifjú theologok hiánya. Polgári házasság. Kelészi értekezletek. Prot. egyet. Közelgő zsinat. Vegyes tanítóképző intézet. Szakkál-pap. 330. l. — Angolország: Ritualizmus. 333. Hollandia: Egyetemek theologia nélkül. A li-berális párt bukása. 333. — Helvétzia: Viret emléke. Polgári házasság. Genfi dolgok. 333. — Franciaország: Egyházi társulatok. Jesuitá-k. Evang. egyetel zsinata. 333. — Ausztria: Róm. kath. politika. 334. l. V. Klünöfélék: A tiszántúli ref. egyházkerület egy szép határo-zata a ker. hit védelme ügyében. 1794-ből. — Tekintélyes külföldi közlemények a magyaror-szági egyháziügyi politikáról. — Egy ritkaszép tümeny. 335—337. lap. VI. Könyveszet. Ipoly, Veresmárti, Simon, Utazás. Kozlovszári, Egy-házjog. Rézso Ensel, Csozsrák. Magyar akadémia kiadványai leszállított áron stb. stb. 337—340. Rövid előleges jelentés a presbyte-rián egyházak londoni gyűléséről. 340. l.

(1) Tisztelettel kerétek az, a kine! a "Sza-bolcs" mult évi teljes példányai megválnának, azokat lapunk szerkesztőségéhez elküldené, a rendelkezési díjat (4 írt) értepe megfizetjük.

(*) Amint a "Debreczen"-ből olvassuk So ós Pistát, e híres rablót, agyonlötték. Ez jó hír. De mi lehet annak az oka, hogy az eféle jómadarak oly sokáig ki tudják játszani a rend-őrséget? E kérdésre rendőrségünk rendszeré-zen találhatjuk a kellő feleletet, mely még ma is sarkanytos csizmában és egyenruhában üld-özi a zsványokat. Szerintünk a csendfentar-tók között máj mávelt államokhoz hasonlólag ügyes kémekek kellene lenni, kik álcsin alatt kímélnék ki a jómadarak fészéket, mert bizon! bizon!... "dobbal nagyon bajos verebet fogni."

— A vidék harmái! Ni ni! komán, ez a sok különböző szöcske, csak úgy sziporkázik az ember előtt, mint a poroszkló ló előtt a homok. Talán azért nem nótt most nagyra a kacsáztó, mert legázolta ez a sok átkozott bo-gár? Hát lehet a...! A tanító ur már sze-deti is őket, mert nagyon a dobányára kap-tak. A ténusz is napzsomokosodó küldött pusztítására. Néhol egy napi kapállást is semmivé tettek, csak a görjá maradt, mintha a her-nyó ette volna meg. Nézzük csak milyen: Két rendkívül hosszú csápja, zold liberája, kicsike szárnya, fekete háta, jó nagy potroha, azon-ban van sokféle színű, de mindenki kicsi szárnyal és hátul seprűvel bír. Szemléték többen e különös állatot és sáskának konsta-ntálított, amennyiben már a répalevelen is megkezdte a csemegézést. Figyelmező a jó-lajók a gazdáknak ezen új vendéget. Nálunk leginkább harmaton pusztítanak sikerrel, mivel akkor még nem kúszált annyira szét.

(z) Határunk teljesen melegeodott a mennyei néctárral, jul. 18-ka óta, napoként esik, hol több, hol kevesebb eső, tehát az ed-digi nagy szárazság után nagy esőzés követ-kezett szomorúságra a renden levő széna tu-lajdonosának, örömeire a víz molárnak és lu-biczkló, kacsáknak. (Ibrány, jul. 27.)

Felőlés szerkeszté: LUKÁCS ÖDÖM.

Pénztárnok: VITÉZ MIHÁLY.

Hirdetmény.

II-Nánás városnak összes ítméresi joga az 1876-iki évi január 1-től az 1878-iki évi december 31-ig tartó 3 évi időtartamra. A folyó évi aug. 23-iki napján d. e. 10 óraker a városánál tartandó nyilvános árverésen há-zonzerbe ki fog adatni.

Az árverési feltételek II-Nánásban a fő-hadnagyi hivatalnál bármikor megtekinthetők. II-Nánás, július 17-én 1875.

Szabó Sándor,
hadnagj helyettes.

Árverési hirdetés.

Néhai Megyery Pál hagyatéka elleni csődötmegehez tartozó, a Vasmegeyeri htk 40. 117-ik lapján jegyzett összes ingatlanok a csődhitelzők választmány határozata, s a tek. csődbírószágnak ezen határozatot helybenhagyó 5351/874 t. sz. végzése folytán nyilvános ár-verésen eladatni rendeltetvén. Az elrendelt árverésnek Vasmegeyer község házánál leendő foganatósításra határidőül l. évi aug. hó 30-dik napjának d. e. 9 órája tüztetik ki.

Ezen árveréshez a venni kívánók, azon megjegyzéssel hívhatnak meg, hogy az árverés alá bocsátott ingatlanok s kir. kisebb hason-vételi jogok becserélté, a leendő bánompenz mennyisége s általában az árverési feltételek alóírott tömegmondoknál N.-Kállóban, s vá-lasztmányi ügyvezető tek. Krasznay Gábor unakál Nyiregyházaan az árverési határideig is megtekinthetők.

Kelt Nyiregyházaan, 1875. jul. 25-én.
Megyery Gábor,
tömegmondok.

Hirdetmény.

A nyiregyházi kir. tszék. részéről ezennel közzététik, miszerint Sánta István ügyvéd a nméltóságú m. kir. igazságügyi miniszterium által, az ezen kir. tszékék. területén fekvő K. Várda m. városába kir. közjegyzőt kineveztvén — s az 1874. XXXV. t. cz. szerint, kivántató minden előfeltételeknek eleget tévén, hivatali működését folyó 1875. évi augusztus hó 1-ső napján meg fogja kezdeni. Egyszerűnd pedig saját kérelméhez képest felhivatnak mindazok, kik ötödik eddig mint ügyvédet bizalmukkal megtisztelték hogy f. é. július hó 20-ig ügyeikben más általi képviselteséskről intézkedjenek.

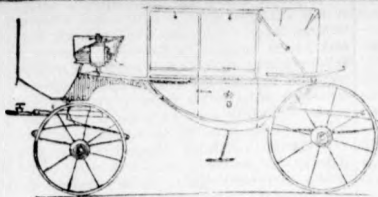
Nyiregyháza 1875. július 6.

Fazekas László,
helyet. tvszéki elnök.
Patkó Tamás,
törvényszéki jegyző.

(3-3)

Reitter

KOCSI-

István

GYÁRA

Vácson, káptalan-utcaza.

Azon kelendőség, melynél fogva mindenemű csinos, szolid és jutányos kocsijaim, hintóim Magyarország minden táján a legnagyobb kelendőségnek örvendenek, sőt négy készítménnyel magá a felsőes királyi udvar meglegedését is sikerült kinyernem, birt reá, hogy tizenöt év óta fenálló, s mindenemű kocsimunkára ellátott gyáramat megnagyobbítsam s újból felszereljem.

Azon helyzetben lévén, hogy kocsijaim, hintóim mindenemű alkatrésze saját gyáramban és felügyeletem alatt készül, azok szoliditását a kezességét jó hittel elvállalom.

A t. cz. közönséget felkérem gyári helyiségem szives felkeresésére, hogy munkáim szoliditátáról személyesen is meggyőződhessek.

Szívesen elfogadok új megrendeléseket, ugymint mindenemű javításokat, és rajta leszek, hogy ugy pontosságom, mint áruim szoliditása, csnje és jutányossága által üzletem jó hírnevét fenntartsam, és gyarapítsam, s a nagy közönség szives bizalmát kinyerjem és állandósítsam.

Reitter István.

2-6

20 22 24 25 27 kros eladás.

ELSŐ

Budapesti nagykereskedői bizományi raktár
KATZ T.

Kubliczinó-féle házban, Gredik és Tester-féle cukrászdának átellenében.

Van szerencsém a nagyérd. közönséget ezennel tudósítani, miszerint egy Peston székelő, egyike a legnagyobb és legjobb hírnévnek örvendő kézmű árus nagykereskedő czég — helybeli bizományi raktárával bizattam meg.

Azon kedvező helyzetben vagyok, hogy a t. cz. evőimot, akár nagyobb akár kisebbzerű vételeknél oly kedvezményekben részesíthetem, a minőket itt helyben senki sem nyujthat — gazdag választékú mindenemű ruha, függöny és nadrágezővetek, Creton, Mousselin, Battiste és minden színezettü francia ing, Percail, — szélességű Chiffon vásznak, tonál, hollandi, creas és pamutvaszna — minden színezettü párnahajnak való czérna kanavásznak, törliközös tányérkendők, francia Mousselin és angol foulard kendők, fshér s színes vászon zabkendők, fehér s színes barketok, harisnyák, szalagok — és még más többféle árukkal dusan felszerelt raktárral pedig, minden hozzám intézett megrendelésnek azonnal megfelelhessek.

A midőn még kérném itt jegyzett árákból azon meggyőződést szerezni, hogy velem senki sem állhatja meg a versenyt, nagybecsű látogatását, kikérném — egyelőre a legszilárdabb kiszolgáltatásról biztosítom és kiváló tisztellel maradtam.

A nagyérdemű közönségnek.
Nyiregyházán, 1875. év február hóban.

(15-2)

Alázatos szolgálja.
KATZ T.

20 22 24 25 27 kros eladás.

Hirdetés.

Alólírott eséplőgép tulajdonos, jó karban levő Robei-féle vasállványos, 8 lóerejű 2 éves eséplőgépjét ajánlja a nagyérdemű gazdálkodó közönségnek, eséplést véget.

Ertekezhetni Novák József kasznár úrnál Gyulajban. Jelenleg a gép is ugyan ott található.

Bocz János.

gépész.

(3-3)

GIESSHÜBLI

legtisztább lúganyos savanyúvízforrás.

E savanyúvízforrás egyik a legismertebb, legjobb és legkellemesebb természetes savanyú vizek között.

Eltekintve igen nagymérvű gyógyhatását torok, gyomorhajok és gyomorgörcsöknek és a géga. barzsing és húgyhólyag idült bajainál. kitinik ez mint rendes ivóvíz, minden más chez hasonló vizek mellett, mivel ez a szonjat igen kellemes títűt és erősítű hatással enyhíti. — Ajánlja

Stattoni Henrik
Karlsbadban. (Csehország.)

Nevezett vizek, ugyszintűn mindenféle bel- és külföldi ásványvizeknek raktára Pavlovics Imre úrnál van Nyiregyházán.

(9-10)

Árlejteségi hirdetés.

A nyír madai ref. egyház templomának és tornyának mind-utóké kömves munkája, a templom tetőjének befestése, a tornyának új bádoggal beborozása, ablakainak megjavítása szándékoltatvan; a munkabére folyó évi augusztus 1-ének d. e. 10 órájára árlejtesést hírlé.

Az árlejtesni szándékozókunk tudomásokra hozatik, hogy anyagokat és napzsimot az egyház nem ad, és 500, szaz ótszáz forint bányonpénzt kíván

Annálfogva vállalkozni kívánók zárt ajánlataikat a leutit napig aintitnál beadhatják. Az egyház megbírá-ából

Péchy Pál.

főgondnok.

(3-3)

Haszonbéri hirdetmény.

Palgár község tulajdonát képező 267 kat. holdat tevő földterület melynek 100 holdja szántó, 167 holdja pedig legelőből áll, továbbá másik tagban 41 hold szőlőből jvő 1876. év 1-ső napján 6 egymá után következő évekre, nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatik, min k fogamatotására folyó év augusztus hava 4-ik napjának reggel 10 órára üszetik, mikorra a vállalkozni szándékozók meghivatnak.

Rohay László.

köz. bíró.

(3-3)

Ujjonnan érkezett árucikkkek

a 27 krajezáros

első bécsi

KARTONFESTO GYÁRI-RAKTÁRBAN.

Helyiség: a nagydebreczeni utcán levő Kerekréty-féle új házban. Találhatók különféle cikkek, melyeknek minősége- és szilárdaságáról mindenkor kezeskedünk, egyenlő árban

27 krajával

válogatva darab-, rőf- és páronként kaphatók.

Különös tudomásul

Legujjabban Bécsből érkezett legfinomabb divatosabb, tavaszi s egyéb kelméinket ajánlhatjuk.

Tessék meggyőződni személyesen.

Ez üzlet választékban még a bécsi bazárokat is túl haladja!

Szíves pártolást kérve, maradunk teljes tisztelettel.

bécsi első

kartonfestő gyári raktár

(19-2)

Nyiregyházán, nagydebreczeni utca, Kerekréty-féle új házban.

Földbirtokos és gazdálkodó uraknak!!

Ez időnyre szükségelt

valódi pugliai gépolajat,

LEGJOBB MINŐSÉGŰ

dohány-zsineget

és

valódi belgiai kocsikenőt

ajánl legjutányosabb áron

GLÜCK IGNÁCZ,

vegyes kereskedő Nyiregyházán,
Pazonyi utca 788 sz.

2-3.